

Spojme sa v boji za socializmus, aby sme si mohli „vydýchnuť“!

august 2020

Bolo to len pár mesiacov pred vypuknutím pandémie, kedy mnohé časti sveta zažili masívne robotnícke hnutia, ľudové povstania a protesty. Napriek pokusom vlád potlačiť tieto otrasy s nehoráznou brutalitou, pracujúci ľudia ukázali, že nebudú spokojní s niekoľkými povrchnými reformami, a vyjadrili záujem o radikálnu zmenu vlád. V Iraku, Iráne a Libanone zaujali ženy svoje miesto v prvej línii protestov proti vládam a ich korupcii, ako aj zvyšujúcich sa životných nákladov. Vo Francúzsku zorganizovali ženy a mládež najkreatívnejšie demonštrácie proti navrhovanej dôchodkovej reforme. Dopyt po „novej ústave, demokratickom Čile“ sa rozšíril po celom svete vďaka čílskym ženám, ktoré sa ani na chvíľu nepoddali násiliu a znásilňovaniu vojenskými silami. V Indii masy žien zdvihli hlas za humánny život a rodovú rovnosť účasťou na doposiaľ najväčšom štrajku v histórii krajiny, ale aj sveta. V Latinskej Amerike; v Argentíne, Čile a Mexiku ženy, ktoré bojujú za „život“, organizovali masívne protesty na ochranu svojich práv a životov slovami „Ani o jeden menej“. Posledné roky boli charakteristické oslavami 8. marca – sviatku práce rozsiahlymi demonštráciami zvýšeného počtu žien na celom svete, ktoré ukazujú, ako sa ženy angažujú za svoj boj.

Počas posledných pár rokov bol svet tiež svedkom rozsiahlych štrajkov a odporov, najmä v zdravotníctve a sociálnych službách. Táto mobilizácia sa objavila a vzrástla v reakcii na účinky drastických úsporných politík a represívnych pracovných podmienok, ktoré dlhodobo kladie kapitál, ktoré sú dnes viditeľnejšie ako kedykoľvek predtým. Pandémia odhalila skutočnosť, že neoliberálna transformácia v zdravotníctve a sociálnych službách sa stala „vražednou zbraňou“ v rukách kapitálu. Najväčší vplyv má táto transformácia na ženy. Najodolnejšou časťou tejto mobilizácie boli preto práve pracovníčky, ktoré tvoria prevažujúcu časť týchto sektorov.

Rastúca „zúrivosť“ žien vo svete odhalila súvislosť medzi neoliberálnou politikou za posledných 10 rokov - prejavom vražednej povahy kapitalizmu - a násilím na ženách; medzi zvyšovaním chudoby a zlými životnými a pracovnými podmienkami vynútenými na ženách; medzi nárastom autoritárskych režimov a útokmi na práva žien. Nerovnosti a násilie, ktoré ženy zažívajú, boli preto nevyhnutne spojené s bojom proti kapitalizmu. Masy žien sa spojili v nekompromisnom boji proti násiliu a zneužívaniu, ako aj pri štrajkoch, odporoch a pouličných protestoch.

Každé z týchto hnutí bolo určite prejavom zásadnej výzvy proti brutalite kapitalistického vykorisťovania. A následná reakcia buržoáznej triedy na pandémiu COVID-19 opäť oprávnila a naštartovala hnev pracujúcich, najmä žien.

NÁSILIE PROTI ŽENÁM

Skutočne západný kapitalizmus, zneužívajúci pandémiu v imperialistickej konkurencii, úplne ignoroval všetky varovania vedcov z posledných rokov. Boj proti pandémie sa začal, až keď sa stal hrozbou pre samotný západný kapitalizmus. Ohrozilo to zdravie miliónov a spôsobilo smrť státisícov ľudí. Žiadne z týchto oneskorených opatrení nemalo za cieľ chrániť ľudské životy, prioritne malo ísť o záchranu kapitálu a zabezpečenie jeho reprodukcie ako doposiaľ vždy vo všetkých krízach. Kapitalistom a ich vládam pripadalo rozsiahle testovanie a prevencia príliš drahé, takže opustili pracujúcu triedu, neurobili takmer nič pre zvýšenie jej imunity, ale nasadili a zaviedli blokádu bez ohľadu na jej dôsledky pre ženy.

Uzatvorenie domácností znamenalo znásobenie domácej záťaže na pleciach žien, viac úmrtí a väčšie vystavenie násiliu. Aj keď neexistujú jasné údaje, v apríli 2020, počas ktorého bola uzamknutá viac ako polovica svetovej populácie, počet prípadov násilia páchaného na ženách vzrástol v mnohých krajinách o vyše 30 percent. V niektorých krajinách naopak organizácie poskytujúce podporu ženám, ktoré sú vystavené násiliu, upozorňujú na výrazný pokles počtu volaní o pomoc z dôvodu nedostatočného prístupu k potrebnej technike a technológii. Ďalej úplné alebo čiastočné odstavenie azylových domov pre ženy, oneskorenie alebo zrušenie prebiehajúcich súdnych konaní, prepustenie odsúdených z väzenia z dôvodu zrušenia väzby a takzvané pandemické opatrenia uväznili ženy v pekle násilia.

Nebolo to tak, že medzinárodný kapitalizmus nebol schopný predvídať všetky tieto dôsledky. Všetky údaje vypracované kompetentnými organizáciami poukazovali na náklady tohto uzatvorenia. Dobré si uvedomovali, že jednu z troch žien na celom svete terorizuje a zabíja predchádzajúci alebo súčasný partner. Podľa údajov OSN bolo za posledných 12 mesiacov od júla 2018 do júla 2019 sexuálne alebo fyzicky napadnutých 243 miliónov žien a dievčat vo veku od 15 do 49 rokov. V každej štvrtej krajine sveta neexistujú žiadne zákony na ochranu žien pred domácim násilím. Zo strachu z dôsledkov menej ako 40 percent žien, ktoré sú obeťami násilia o tom nahlas hovorí, menej ako 10 percent požiadala o pomoc políciu.

Násilie páchané na ženách sa odohráva nielen v domácnostiach, ale aj v takzvanej prvej línii boja proti pandémie. Ženy, ktoré tvoria 70 percent zo 136 miliónov pracovníkov v zdravotníctve a sociálnej práci na celom svete, vyjadrujú výrazný nárast násilia na

pracoviskách. Všetky dnes prijaté opatrenia na reprodukciu kapitálu v postpandemickom svete neznamenajú nič iné ako nezamestnanosť, chudobu a nelegálnu prácu pre milióny pracujúcich žien. Najmä v Ázii, Afrike a Latinskej Amerike nelegálni (neviditeľní) pracujúci, ktorí vyrábajú tovary a služby pre medzinárodné monopoly, už prišli o takmer 80 percent príjmov, zatiaľ čo počet pracovníkov v chudobe sa zvýšil štvornásobne. Ženy boli prepustené alebo nútené čerpať neplatené voľno, pretože monopoly v sektoroch módy, či potravín zastavili ich objednávky, čo viedlo k zatvoreniu pracovísk. Desiatitisíce žien, ktoré sa nemohli vrátiť späť do svojich domovov, boli uväznené v mestách, zraniteľné voči pandémie a odsúdené na hlad.

Výzvy „zostať doma“ neznamenali nič pre pracujúcich, ktorí boli povinní pracovať. Na pracoviskách, kde sa neprijímajú žiadne opatrenia proti infekcii, nie je možné sociálne distancovať sa, neboli poskytnuté žiadne ochranné prostriedky pre zdravie pracujúcich, boli ponechaní na dilemu „buď vírus, alebo hlad“. Ide o rovnaké pracoviská, na ktorých sa práca žien kvôli sexistickým praktikám a patriarchálnym kódexom považuje za „sekundárne práce“. Pandémiou sa prehĺbili sexistické praktiky a zvýšilo sa násilie na pracoviskách.

NEZAMESTNANOSŤ A PREHLBOVANIE VYKORISŤOVANIA

V najviac postihnutých odvetviach (ubytovacie a stravovacie služby; nehnuteľnosti, obchodné a administratívne činnosti; výroba; veľkoobchod a maloobchod), kde globálne pracuje 1,25 miliardy pracujúcich, sa podiel žien na zamestnanosti mení z 38 na 54 percent. Milióny pracujúcich žien v týchto odvetviach už boli súčasťou rezervnej armády nezamestnaných. Samotné inštitúcie zosúladené s kapitalizmom priznali, že k odhadovanej nízkej nezamestnanosti (188 miliónov) v minulom roku pribudne približne 25 miliónov, čo je viac ako nárast po kríze v rokoch 2008 - 2009 (22 miliónov). Už sa ukázalo, že nezamestnanosť najviac postihuje ženy, najmä mladé ženy. V USA, epicentre agresie svetového imperializmu, sa miera nezamestnanosti mladých žien zvýšila len za marec a apríl 2020 zo 7,5 na 29,8 percenta.

Pracovníčky v neformálnych - nelegálnych sektoroch patria k tým, ktoré boli najviac zasiahnuté spoločenskými zmenami. Nezrovnalosti sa zväčšovali, zatiaľ čo pracovné podmienky sa v neformálnej práci, kde migrujúci pracovníci tvoria veľkú časť, zdivočili. Migrujúce pracovníčky boli úplne zbavené všetkých možností, ako prežiť a zabezpečiť budúcnosť pre seba a svoje rodiny.

Skutočnosť, že povinný pracovný čas sa zvýšil na 12 hodín denne v Indii, kde bola neformálna miera zamestnanosti už 90 percent, ukázala, aký by bol „nový normál“ kapitalizmu v ére po pandémie, čo nie je nič iné ako viac vykorisťovania pracujúcich,

predovšetkým pracujúcich žien.

V období, keď boli ľudia odvádzaní od humánných pracovných podmienok z dôvodu prehlbujúceho sa vykorisťovania, väčšieho poklesu miezd a zhoršovania neistoty, sa najmä chudobné pracujúce ženy stali oveľa zraniteľnejšími voči vykorisťovaniu a násiliu. Okrem nehumánných pracovných podmienok pandémie replikovala záťaž domácností a prehĺbila všetky problémy, ktorým ženy čelia.

ODPOR PROTI KAPITALISTICKEJ AGRESII RASTIE

Niet pochyb o tom, že pracujúci ľudia a ženy z rôznych sektorov spoločnosti reagujú na brutálnu tvár kapitalizmu po celom svete. V Ázii a Latinskej Amerike tisíce žien, ktoré boli odsúdené na nezamestnanosť a hlad, organizovali protesty alebo sa k nim pripojili aj počas pandémie. Okrem toho sa v Libanone a Indii obnovili predpandemické ľudové povstania a protesty, ku ktorým sa pridali ďalšie, keď začali protesty proti rasizmu a chudobe v USA a rozšírili sa do mnohých častí sveta. Ukritnosť Floydovej vraždy uvoľnila zúrivosť, ktorú ľudia už pociťovali v dôsledku účinkov problémov spôsobených kapitalizmom, ktoré sa počas pandémie zosilňovali.

Pandémia koronavírusu postihla ženy so starými a novými problémami na ich pleciach v ich krajinách, mestách, uliciach a domovoch. Ale tiež to zviditeľnilo a zvýraznilo zdroj všetkých týchto problémov: **„Normálnym javom“ kapitalizmu sa stáva otroctvo pre ženy.** A misogynia – odpor (nenávisť) k ženám existuje v samotnej podstate kapitalizmu. To je to, čo sa teraz ukázalo ako pandémia.

V brutálnych podmienkach neoliberalného kapitalizmu sa vôľa žien chrániť svoje životy a riadny život zmenila na boj na život a na smrť. So súčasnou pandemiou padla maska kapitalizmu „priateľská k ženám“ a odhalila sa jeho misogynistická tvár.

Politické sily a mentality, ktoré sú ochotné podriadiť si ženy, využili pandémiu na urýchlenie svojich plánov útoku na práva žien. Aj keď sa pokúšali vziať späť právo žien na politické zastúpenie, obmedziť právo na umelé prerušenie tehotenstva, pozastaviť platnosť zákonov a dohovorov zabezpečujúcich mechanizmy ochrany pred násilím a zvýšiť represiu voči ženským organizáciám, malo zásadný význam povedať „My sa nevzdáme svojich životov a práv.“

SPOJME SA V SNAHE O SOCIALIZMUS A ZNIČME MISOGYNISTICKÝ KAPITALIZMUS!

V súčasnosti sú všetky prípravy kapitalizmu na „nový normál“ sprevádzané ešte väčším vykorisťovaním práce žien, ako aj zhoršovaním ich otrockých podmienok. Vlády v záujme kapitálu využívajú svoju schopnosť zakrývať následky kríz a čelia mnohým tlakom

pracujúcich smerujúcim k použitiu verejných prostriedkov na uvoľnenie okov pracujúcim. Využívajú k tomu zastrášovanie, represiu, policajné násilie, všetky prostriedky svojich represívnych režimov. Ohrozené sú pracovné miesta, práva a budúcnosť miliónov pracujúcich, z toho väčšej časti žien. Je to priebeh triedneho boja, ktorý určí, čo sa stane v „novom normálnom“ období, počas ktorého budeme čeliť novej vlne masívnej nezamestnanosti, zhoršovaniu sociálnych práv, znižovaniu miezd, zvyšovaniu tlaku na pracovnú silu s cieľom zvyšovať mieru zisku zamestnávateľov.

Ženy celého sveta, rôznych jazykov, vierovyznaní a farieb pleti, zažívajú spoločné následky, ktoré ukladá kapitalistický systém, snažiaci sa zmocniť ich práce a tel. Utláčaní ľudia, vykorisťované triedy a ženy z rôznych krajín sa navzájom ovplyvňujú pri hľadaní východísk z tohto procesu. Ženy zvyšujúce hlas v Latinskej Amerike rezonujú so svojimi sestrami v Afrike; rastúca zúrivosť v USA inšpiruje obyvateľov Európy; vznikajúce boje na Blízkom východe zvyšujú silu v Ázii. Pracujúce ženy na svete vedia, že kapitalizmus nemôže priniesť nič dobré, „blahobyť“, „prosperitu“, ani nemôže sľubovať čerstvý nádych. **Svet nemôže dýchať!** Aby sme mohli dýchať, nemôžeme sa spoliehať na prísľub kapitalizmu o „rovnakej príležitosti“, ktorý sa nikdy nesplnil; musíme zničiť tento systém vykorisťovania, ktorý je základom útlaku všetkých vykorisťovaných, zvlášť žien.

Socializmus je jediný spôsob, ako dýchať, ako napraviť všetko to, čo ženy dusí. Bojuje teda proti násiliu, neistote vo svete práce, nerovnému odmeňovaniu, ekonomickým krízam, vojnám, homofóbii, xenofóbnej imigračnej politike, kolonizácii, ničeniu prírody a neoliberalizmu!

Posilňujme našu jednotu a solidaritu a snažme sa vyčistiť cestu pre slobodný nádych! Aby sa ženy organizovali a spoločne bojovali za všetky naše práva, od práva na vzdelanie po právo na zdravotnú starostlivosť, od práva na bývanie po zastavenie ekologického ničenia, od boja proti násiliu k ochrane a zlepšeniu práva na rovnosť, od lepších pracovných podmienok k právu na dôstojnú mzdu, od rovnakých občianskych práv k právu na rovnaké politické zastúpenie, pozdvihnime spoločne hlas pre všetky naše požiadavky na zjednotenie a posilnenie boja žien za rovnosť vo všetkých oblastiach života!

Koordináčny výbor CIPOML

Zdroj: <http://cipoml.net/en/>